

Madde 19 — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kesap EVREN
Cumhurbaşkanı

B. ULUSU
Başbakan

Z. BAYKARA Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Devlet Bakanı	M. ÖZGÜNEŞ Devlet Bakanı	Prof. Dr. M. N. ÖZDAŞ Devlet Bakanı
S. R. PASIN Devlet Bakanı	K. AKDOĞAN Adalet Bakanı	Ü. H. BAYÖLKEN Millî Savunma Bakanı	S. ÇETİNER İçişleri Bakanı
İ. TÖRKMEN Dışişleri Bakanı	A. B. KAFAOĞLU Maliye Bakanı	H. SAĞLAM Millî Eğitim Bakanı	Dr. T. ÖNALP Bayındırlık Bakanı
K. CANTÖRK Ticaret Bakanı	Prof. Dr. K. KILIÇTURGAY Sağ. ve Sos. Yardım Bakanı	Prof. Dr. C. T. SADIKLAR Gümrük ve Tekel Bakanı	Prof. Dr. M. AYSAN Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. S. ÖZBEK Tarım ve Orman Bakanı	Prof. Dr. T. EBENER Çalışma Bakanı	M. TURGUT Sanayi ve Teknoloji Bakanı	F. İLCEL Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
İ. EVLİAYOĞLU Kültür ve Turizm Bakanı	Prof. Dr. A. SAMSUNLU İmar ve İskân Bakanı	M. R. GÜNEY Köy İşleri ve Koop. Bakanı	V. ÖZGÜL Gençlik ve Spor Bakanı

S. ŞİDE

Sosyal Güvenlik Bakanı

**Sümerbank Genel Müdürlüğünün Kuruluşuna İlişkin
Kanun Hükümünde Kararlama**

Karar Sayısı : KHK/106

Sümerbank Genel Müdürlüğünün yeniden düzenlenmesi; 17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bankalar Kurulunca 10/10/1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1 — Bu Kanun Hükümünde Kararnemenin amacı, 11/4/1983 tarih ve 60 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine tabi olarak ve söz konusu Kanun Hükümünde Kararname hükümleri çerçevesinde faaliyette bulunmak üzere Sümerbank adı altında teşkil olunan İktisadi Devlet Teşekkülü'nün hukuki bünye, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilat yapısı, müessesesi, bağlı ortaklıklar ve iştirakleri ve bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemektir.

Hukuki Bünye

Madde 2 — Bu Kanun Hükümünde Kararname ile Sümerbank adında, tüzel kişiğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü kurulmuştur.

Teşekkül, bu Kanun Hükümünde Kararname ve 60 sayılı Kanun Hükümünde Kararname hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

Teşekkülün Merkezi ANKARA'dadır.

Sermayesi 70 Milyar TL. olup, tamamı Devlete aittir.

Teşekkülün ilgili olduğu Bakanlık Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıdır.

Teşekkülün Amaç ve Faaliyet Konuları

Madde 3 — Başta tekstil ve giyim sanayi olmak üzere imalat sanayi alanlarında kuruculuk ve işletmecilik yapmak, her türlü mal ve hizmetin pazarlanması, ithalatı ve ihracatı ile bankacılık hizmetlerini, verimlilik ve kârlılık ilkelerine göre yürütmek amacı ile teşkil edilen Teşekkülün faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

- 1) Çalışma konuları ile ilgili yatırım etüd ve projelerini hazırlamak ve bunlardan yetkili mercilerce uygun görülenleri kurmak ve işletmek,
- 2) İmalat sanayi tesislerini işletmek ve bunlar için gerekli makina ve donatımların yurt içinden ve yurt dışından alınmasını yapmak,
- 3) Gerektiğinde öncelikle faaliyet alanlarıyla ilgili makina ve donatımı üretecek tesisler kurmak, kurdurmak, mevcut veya kurulacak tesislere ortak olmak, hama ve yardımcı maddeleri ve işletmelerinin ihtiyacı olan enerjiyi üretmek,
- 4) Gerektiğinde imalat sanayi girdilerinin yurt içinden veya yurt dışından alınmasını ve dağıtımını yapmak,
- 5) Yurt içinde ve yurt dışında her türlü mal ve hizmetin pazarlanması faaliyetlerini yürütmek, bayilik, temsilcilik, büro, mağaza veya ticari müesseseler kurmak veya ortak olmak,
- 6) Her türlü bankacılık faaliyetlerinde bulunmak ve gerektiğinde sigorta acentalığı işlerini yapmak, bu konuda yurt içinde şubeler açmak ve temsilcilikler kurmak,
- 7) Yurt içi ve yurt dışı firmalarla lisans, teknik beceri (know-how) ve benzeri anlaşmaları yapmak,
- 8) Faaliyet konuları alanında mühendislik ve müşavirlik hizmetleri yapmak, ilgili yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlara iştirak etmek, firmalarla işbirliği yapmak,
- 9) Faaliyet konularına giren alanlarda, eğitim, araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak, bu gaye ile tesisler kurmak veya devralmak veya ilgili yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlara üye olmak veya iştirak etmek,
- 10) Gerektiğinde, yurt içinde ve yurt dışında her derecede öğrenim için burslar vermek,

Sümerbank, bu amaç ve faaliyetlerini müesseseler, bağlı ortaklıklar ve banka şubeleri eliyle yerine getirir.

Kısaltmalar

Madde 4 — Bu Kanun Hükmünde Kararname'de geçen :

- 1) «Kuruluş Kanunu» deyimini, bu Kanun Hükmünde Kararname'yi
- 2) «60 sayılı KHK» deyimini, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında 11/4/1983 tarih ve 60 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi
- 3) «Tüzük» deyimini, 60 sayılı KHK'nin 64 üncü maddesinde öngörülen tüzüğü,
- 4) «Koordinaasyon Kurulu» deyimini Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'nu
- 5) «Bakanlık» deyimini, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nı,
- 6) «Teşekkül» deyimini Sümerbank'ı,
- 7) «Müessesesi», «Bağlı Ortaklık» ve «iştirak» deyimlerini 60 sayılı KHK'deki tanımlamaları,
- 8) «İşletme» deyimini çalışma konuları, nitelikleri ve kuruluş yerleri bakımından, yetkileri dahilinde bağımsız olarak yönetilen, bağlı ortaklık veya müessese tüzel kişiliğine bağlı olarak çalışan, mal ve hizmet üreten fabrikaları ve diğer birimleri, ifade eder.

Teşekkülün Organları

Yönetim Kurulu

Madde 5 — Yönetim Kurulu üyelerinden üçü Sanayi ve Teknoloji Bakanı'nca, biri Maliye Bakanı'nca önerilir ve Başbakan, Maliye Bakanı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı'nın imzalarını taşıyan ortak kararname ile atanırlar.

İlgili Bakan tarafından teklif edilecek üyelerin ikisinin, 60 sayılı KHK'nın aradığı şartlara ilâveten, benzer sanayi kuruluş veya işletmelerinde veya İktisadi Devlet Teşekkülleri veya Kamu İktisadi Kuruluşlarının üst yönetim organlarında çalışmış bulunması, bunların teşekkülün faaliyet alanı ile ilgili mühendislik, işletmecilik veya idarecilik konularında mesleki ihtisas sahibi olması şarttır.

Yönetim Kurulu'nun görev, yetki ve çalışma esasları ile yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri, genel nitelik ve şartları hakkında 60 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

Genel Müdür

Madde 6 — Teşekkül Genel Müdürü'nün atanması, nitelik ve şartları görev ve yetkileri hakkında 60 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Genel Müdür, gerekli gördüğü takdirde, görev ve yetkilerini Tüzük hükümleri çerçevesinde kâmen daha alt kademelere devredebilir.

Yetki Verme

Madde 7 — Yönetim kurulu gerekli gördüğü takdirde Tüzük hükümleri çerçevesinde, görev ve yetkilerine giren konularda Genel Müdür veya müessese yönetim organlarını yetkili kılabilir. Yetki verme, Teşekkülün en üst düzeyde yetkili ve sorumlu karar organı olan Yönetim Kurulunun sorumluluğunu ortadan kaldırmas.

Genel Müdür Yardımcıları

Madde 8 — Teşekkülde en az birisi yüksek mühendis veya mühendis olmak üzere en çok 3 genel müdür yardımcısı bulunur.

Genel Müdür Yardımcıları arasındaki iş bölümü Genel Müdür'ce belirlenir.

Genel Müdür Yardımcılarının atanmaları, nitelik ve şartları konusunda 60 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Teşkilat

Genel Müdürlük Birimleri

Madde 9 — 60 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri dairesinde teşekkülün yapacağı görevleri yürütmek üzere gerekli Genel Müdürlük üst birimleri Yönetim Kurulu kararıyla kurulur.

Ancak, bu konudaki yönetim kurulu kararı Koordinasyon Kurulunun tasvibiyle yürürlüğe konulur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Müessese, Bağlı Ortaklık ve İştirakler

Müesseseler, Bağlı Ortaklıklar ve İştiraklere İlgilin Hükümler

Madde 10 — Müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerin kurulması, nitelikleri, yönetimi, organları hakkında 60 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

Sümerbank, bu kuruluş kanunundaki amaç ve faaliyetleri gerçekleştirmek için işletmelerini müesseseler halinde teşkilatlandırmak zorundadır.

İştiraklerin yönetim kurulu üyeleri ve denetçilerinde, teşekkül yönetim kurulu üyeleri için gerekli nitelik ve şartlar aranır. Ancak, denetçilerde mesleki ihtisas şartı aranmayabilir.

Teşekkül veya bağlı ortaklıkları temsilen, bağlı ortaklık veya iştiraklerin yönetim kurulu üyesi olarak görev alacakların hisse senedi tevdi yükümlülüğü, temsil ettiği teşekkül veya bağlı ortaklık tarafından yerine getirilir.

Bağı Ortaklık ve İştiraklerin Faaliyet Konuları

Madde 11 — Sümerbank, bu KHK'nın 3 üncü maddesinde belirtilen teşekkül amaç ve faaliyet alanı kapsamı dışında bağı ortaklık kuramaz ve şirketlere iştirak edemez.

BESİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Mali Hükümler, Tasfiye ve Denetim

Madde 12 — Plan, program ve bütçeler, yatırım projelerinin hazırlanması; yatırım ve finansman programları, küçük tamamlama, idame ve yenileme yatırımları, fiyat ve tarifeler, muhasebe sistemleri, bilançolar, zetice hesapları ve faaliyet raporları, kâr dağıtımı, tasfiye ve denetim konularında 60 sayılı KHK hükümleri uygulanır.

Devlet Malı Sayımı

Madde 13 — Teşekkül, müessese ve bağı ortaklıklara ait her türlü taşınır ve taşınmaz malları, paraları ile her türlü hak ve alacakları Devlet malı hükmündedir.

Personele İlişkin Hükümler

Madde 14 — Teşekkül personeli 60 sayılı KHK ile sözkonusu KHK'ye uygun olarak çıkarılacak İktisadi Devlet Teşekülleri personel rejimi esaslarını düzenleyen kanuna tabidir.

Diğer Haklar

Madde 15 — Sümerbank ile müessese ve bağı ortaklıklar; kuruluş amacı ve faaliyet konularının gerçekleşmesini temin için;

1) Gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya verir, lehy ve aleyhte rehin, ipotek, intifa ve irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyeti vesair hakları tesis eder.

2) Gerekli taşınmaz mallar ile kaynak ve irtifak haklarını ilgili kanun hükümleri uyarınca kamulaştırma yetkisine sahiptir.

3) Genel ve Katma bütçeli dairelere yapılan satışlarda avans alınabilir.

Tahvil Çıkarma

Madde 16 — Teşekkül Maliye Bakanlığının izni ile tahviller çıkarabilir.

Bu şekilde çıkarılacak tahvillere Hazine kefaleti verilebilir.

Çıkarılacak tahvillerin tutarı ödenmiş sermayeyi aşamaz.

ALTINCI KISIM

Geçici ve Son Hükümler

Devirde Devamlık

Geçici Madde 1 — Devredilen müessese, bağı ortaklık, iştirak ve işletmelerin ünvan değişikliği, Vergi Usul Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve diğer Kanunlar yönünden eski müessese, bağı ortaklık, iştirak ve işletmelerin devamı addolunur.

Devirde Vergi Muafiyeti

Geçici Madde 2 — Teşekkülün bu KHK'ye ve 60 sayılı KHK hükümlerine intibakını sağlamak üzere yapılacak bütün işlemler ile teşekülleri arası devredilecek veya devir alınacak menkul ve gayrimenkuller ile fikri ve ticari hakların devri ve devir alınması her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.

Devir Bilançosu

Geçici Madde 3 — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın son günü itibarıyla, müesseselerin defter kıymetleri üzerinden, devir bilançosu çıkarılır. Bu değerler üzerinden devir işlemleri yapılır.

Devredilen İşletmeler

Geçici Madde 4 — Diğer teşekkül kuruluş ve kurumlara devredilen müesseselerde bulunan teşekkül bünyesindeki birimlerce halen kullanılmakta olan vazife evleri depo, açık alan ve benzeri yerlerden yararlanma esasları ilgili Bakanlık ve Teşekülleri arasında yapılacak protokolle tespit edilir.

Kadro İhdası ve İptali

Geçici Madde 5 — Teşekkülün ihtiyacı olan Yönetim Kurulu üyesi ve genel müdürlük kadrolarını ihdas etmeye ve mevcut kadrolardan gerekli görülenleri iptal etmeye bir yıl süreyle Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu şekilde ihdas edilen kadrolarda görevlendirilenlerin statük hakları, 40 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin öngör-
düğü Personel Kanunu çıkıncaya kadar, yürürlükten kaldırılmış olan 440 sayılı Kanun çerçevesinde benzeri İktisadi Devlet Teşekküllerindeki uygulamaya göre yürütülür.

Sağlık ve Sosyal Tesisler

Geçici Madde 6 — Teşekkül, mevcut sağlık ve sosyal tesislerinin faaliyetlerini konu ile ilgili yeni bir düzenleme yapıncaya kadar sürdürür.

Kaldırılan Hükümler

Madde 17 — 3/6/1933 tarih ve 2262 sayılı Sümerbank Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 18 — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19 — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan EVREN

Cumhurbaşkanı

S. ULUSU

Başbakan

Z. BAYKARA Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Devlet Bakanı	M. ÖZGÜNEŞ Devlet Bakanı	Prof. Dr. M. N. ÖZDAŞ Devlet Bakanı
S. R. PAŞIN Devlet Bakanı	K. AKDOĞAN Adalet Bakanı	Ü. H. BAYÜLKEN Millet Savunma Bakanı	S. ÇETİNER İçişleri Bakanı
İ. TÖRKMEN Dışişleri Bakanı	A. B. KAFAOĞLU Maliye Bakanı	H. SAĞLAM Millî Eğitim Bakanı	Dr. T. ÖNALP Bayındırlık Bakanı
K. CANTÜRK Ticaret Bakanı	Prof. Dr. K. KILIÇTURGAY Sağ. ve Sos. Yardım Bakanı	Prof. Dr. C. T. SADIKLAR Gümrük ve Tüketim Bakanı	Prof. Dr. M. AYSAN Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. S. ÖZBEK Tarım ve Orman Bakanı	Prof. Dr. T. ESENER Çalışma Bakanı	M. TURGUT Sanayi ve Teknoloji Bakanı	F. İLKEK Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
İ. EVLİYAĞLU Kültür ve Turizm Bakanı	Prof. Dr. A. SAMSUNLU İmar ve İskân Bakanı	M. R. GÜNEY Köy İşleri ve Koop. Bakanı	V. ÖZGÜL Gençlik ve Spor Bakanı

S. ŞİDE

Sosyal Güvenlik Bakanı

**Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kuruluşu Hakkında
Kanun Hükmünde Kararname**

Karar Sayısı: KHK/107

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nün yeniden düzenlen-
mesi; 17/6/1933 tarihli ve 2262 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar
Kurulunca 10/10/1933 tarihinde kararlaştırılmıştır.